

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O OSIGURANJU RADNIČKIH TRAŽBINA**

Zagreb, svibanj 2017.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSIGURANJU RADNIČKIH TRAŽBINA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju pravna pravila o zaštiti materijalnih prava iz radnih odnosa radnika u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem i u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, vrste i opseg zaštićenih prava, uređuje se djelatnost, način upravljanja i obavljanja djelatnosti Agencije za osiguranje radničkih tražbina (u daljnjem tekstu: Agencija) te određuju uvjeti, postupak i izvori sredstava za ostvarenje zaštite prava.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose:

- Direktiva 2008/94/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o zaštiti zaposlenika u slučaju insolventnosti njihovog poslodavca (SL L 283, 28.10.2008.) i

- Direktiva 2015/1794 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. godine o izmjeni direktiva 2008/94/EZ, 2009/38/EZ i 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te direktiva Vijeća 98/59/EZ i 2001/23/EZ u pogledu pomoraca (SL L 263/1, 8.10.2015.).

Članak 3.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1) *poslodavac nad kojim je otvoren stečajni postupak* je fizička ili pravna osoba sukladno općem propisu o radu nad kojom je otvoren stečajni postupak prema posebnom propisu kojim se uređuje stečajni postupak

2) *poslodavac kojem je blokiran račun* je fizička ili pravna osoba sukladno općem propisu o radu kojemu su temeljem evidentirane i neizvršene osnove za plaćanje iz ovoga Zakona blokirani svi računi i zabranjeno raspolaganje oročenim novčanim sredstvima prema posebnom propisu zbog nemogućnosti izvršenja zahtjeva za prisilnu naplatu neisplaćene plaće odnosno naknade plaće koja radniku pripada za prethodni mjesec

3) *plaća odnosno naknada plaće* je ukupan primitak koji sadrži iznose doprinosa iz osnovice, iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos za isplatu, a koji je poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca dužna isplatiti radniku po osnovi radnog odnosa u visini, za razdoblje i pod uvjetima utvrđenim kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu, ugovorom o radu odnosno posebnim propisom

4) *radnik* je fizička osoba sukladno općem propisu o radu koja je u vrijeme otvaranja stečajnog postupka u radnom odnosu kod poslodavca, kao i osoba kojoj je radni odnos kod poslodavca prestao unutar šest mjeseci prije otvaranja stečajnog postupka, odnosno fizička osoba kojoj poslodavac nije isplatio plaću odnosno naknadu plaće temeljem radnog odnosa zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće

5) *zaštićeno razdoblje* je razdoblje za koje se provodi zaštita i osiguranje prava radnika u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem, a predstavlja razdoblje posljednja tri

mjeseca prije otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem, odnosno posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa ukoliko je isti prestao unutar šest mjeseci prije otvaranja stečajnog postupka

6) *minimalna plaća* je mjesečni iznos bruto plaće koji radniku pripada za rad u punom radnom vremenu sukladno posebnom propisu.

(2) Riječi koje imaju rodno značenje, bez obzira jesu li u ovome Zakonu korištene u muškom ili ženskom rodu, odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Članak 4.

Zaštita materijalnih prava iz radnog odnosa radnika u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem provodi se osiguranjem i isplatom dijela stečajnih tražbina iz sredstava Agencije te preuzimanjem svih procesnih prava stečajnog vjerovnika za isplaćena sredstva po iznosu i namjeni.

Članak 5.

Zaštita prava na isplatu plaće i naknade plaće iz radnog odnosa radnika u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće provodi se osiguranjem i isplatom iz sredstava Agencije dijela dospjele tražbine radnika po osnovi neisplaćene plaće i naknade plaće koju je bio dužan isplatiti poslodavac iz svojih sredstava, a za koju je pokrenut postupak prisilne naplate te preuzimanjem prava ovrhovoditelja u postupku ovrhe na novčanim sredstvima.

Članak 6.

Ostvarivanje prava radnika u slučaju blokade računa poslodavca i u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem za isto razdoblje se isključuje.

Članak 7.

Postupak osiguranja tražbine radnika u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem i u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće je hitan i provodi se po pravilima općeg upravnog postupka.

II. PRAVA RADNIKA U SLUČAJU OTVARANJA STEČAJNOG POSTUPKA NAD POSLODAVCEM

Članak 8.

(1) Prema ovom Zakonu, radnici u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem ostvaruju pravo na isplatu:

- 1) neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, u visini do iznosa minimalne plaće za svaki mjesec zaštićenog razdoblja
- 2) neisplaćene naknade plaće za bolovanje u zaštićenom razdoblju koju je prema propisima o zdravstvenom osiguranju bio dužan isplatiti poslodavac iz svojih sredstava, u visini do iznosa minimalne plaće za svaki mjesec proveden na bolovanju

3) neisplaćene naknade za neiskorišteni godišnji odmor na koji je radnik stekao pravo do otvaranja stečajnog postupka pod uvjetima utvrđenim zakonom, u visini do iznosa minimalne plaće, kao ekvivalenta mjesečnoj plaći iz točke 1. ovoga stavka

4) otpremnine pod uvjetima utvrđenim zakonom, u visini polovice otpremnine utvrđene u stečajnom postupku, a najviše do polovice najvišeg iznosa zakonom propisane otpremnine i

5) pravomoćno dosuđene naknade štete zbog pretrpljene ozljede na radu ili profesionalne bolesti, u visini do jedne trećine pravomoćno dosuđene naknade štete.

(2) Primanja iz stavka 1. ovoga članka u cijelosti su izuzeta od ovrhe.

Članak 9.

(1) U slučaju ostvarivanja prava iz članka 8. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona u trajanju kraćem od mjesec dana, najviši mjesečni iznos pojedinog prava preračunava se u dnevni iznos dijeljenjem s brojem 30 kao prosječnim brojem dana u mjesecu, te se dobiveni iznos množi s brojem dana za koji je radnik to pravo stekao.

(2) U slučaju ostvarivanja prava iz članka 8. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona za radnika zaposlenog u nepunom radnom vremenu, najviši mjesečni iznos pojedinog prava obračunava se razmjerno ugovorenom radnom vremenu u odnosu na minimalnu plaću za puno radno vrijeme.

Članak 10.

(1) Kod isplate prava iz članka 8. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona Agencija je dužna obračunati i uplatiti doprinose za obvezna osiguranja koji se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu iz članka 8. ovoga Zakona te pripadajuće poreze i prireze.

(2) Ako je u stečajnom postupku utvrđena tražbina iz članka 8. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona u visini osnovice iz stavka 1. ovoga članka, a tražbina za doprinose iz stavka 1. ovoga članka bude utvrđena u korist središnjeg tijela državne uprave nadležnog za financije, za iznos doprinosa koji obračuna i uplati Agencija umanjit će se utvrđena tražbina središnjeg tijela državne uprave nadležnog za financije.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, prijedlog za umanjenje utvrđene tražbine središnjeg tijela državne uprave nadležnog za financije podnosi stečajni upravitelj nakon što izvrši obračun i uplatu doprinosa iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Odredbe stavaka 2. i 3. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju i u slučaju kada je u stečajnom postupku tražbina iz članka 8. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona utvrđena u neto iznosu, a tražbina za poreze i doprinose iz osnovice i na osnovicu bude utvrđena u korist središnjeg tijela državne uprave nadležnog za financije.

Članak 11.

(1) Ako je radniku izvršena isplata tražbine iz članka 8. ovoga Zakona koja je već ranije izvršena potpuno ili djelomično u stečajnom postupku, po namjeni i u visini utvrđenoj ovim Zakonom, radnik je obavezan vratiti Agenciji nepripadajući isplaćeni iznos tražbine.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Agencija će poništiti rješenje kojim je radniku utvrđeno pravo na tražbinu iz članka 8. ovoga Zakona.

Članak 12.

(1) Prava radnika iz članka 8. ovoga Zakona mogu se naslijediti.

(2) Ako u tijeku postupka za ostvarivanje prava iz članka 8. ovoga Zakona radnik umre, prava iz članka 8. ovoga Zakona utvrđuju se zakonskim nasljednicima na temelju pravomoćnog rješenja o nasljeđivanju.

III. PRAVA RADNIKA U SLUČAJU BLOKADE RAČUNA POSLODAVCA

Članak 13.

(1) Prema ovom Zakonu, radnici u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće ostvaruju pravo na isplatu:

1) do tri neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, u visini do iznosa minimalne plaće za svaki mjesec za koji plaća odnosno naknada plaće nije isplaćena i

2) do tri neisplaćene naknade plaće za bolovanje koju je prema propisima o zdravstvenom osiguranju bio dužan isplatiti poslodavac iz svojih sredstava, u visini do iznosa minimalne plaće za svaki mjesec proveden na bolovanju.

(2) U slučaju ostvarivanja prava na neisplaćenu plaću i naknadu plaće iz stavka 1. ovoga članka u trajanju kraćem od mjesec dana, najviši mjesečni iznos pojedinog prava preračunava se u dnevni iznos dijeljenjem s brojem 30 kao prosječnim brojem dana u mjesecu, te se dobiveni iznos množi s brojem dana za koji je radnik to pravo stekao.

(3) U slučaju ostvarivanja prava na neisplaćenu plaću i naknadu plaće iz stavka 1. ovoga članka za radnika zaposlenog u nepunom radnom vremenu, najviši mjesečni iznos pojedinog prava obračunava se razmjerno ugovorenom radnom vremenu u odnosu na minimalnu plaću za puno radno vrijeme.

(4) Iznimno, od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako je poslodavac djelomično isplatio plaću radniku u iznosu koji je manji od minimalne plaće, radnik za taj mjesec ostvaruje pravo na isplatu iznosa minimalne plaće umanjenog za iznos koji mu je po osnovi te plaće odnosno naknade plaće isplaćen.

(5) Primanja iz stavka 1. ovoga članka u cijelosti su izuzeta od ovrhe.

Članak 14.

Kod isplate plaće i naknade plaće iz stavka 13. ovoga Zakona Agencija je dužna obračunati i uplatiti doprinose za obvezna osiguranja koji se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu iz članka 13. ovoga Zakona te pripadajuće poreze i prireze.

Članak 15.

Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje osiguranje tražbina radnika u slučaju blokade računa poslodavca ne odnose se na člana uprave ili izvršnog direktora trgovačkog društva ili upravitelja zadruge.

IV. AGENCIJA ZA OSIGURANJE RADNIČKIH TRAŽBINA

Članak 16.

(1) Agencija za osiguranje radničkih tražbina je javna ustanova na koju se primjenjuju propisi o ustanovama, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava i obveze ostvaruje Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada).

(3) Agencija se upisuje u sudski registar, a njeno sjedište je u Zagrebu.

Članak 17.

(1) Agencija u okviru svoje djelatnosti, a temeljem javnih ovlasti:

1) odlučuje rješenjem o pravima radnika u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem utvrđenih ovim Zakonom i izvršava uplate na temelju donesenih rješenja na namjenski račun stečajnog dužnika iz članka 31. ovoga Zakona koji ne podliježe redovitoj raspodjeli sredstava stečajnog dužnika, već se otvara isključivo u svrhu isplate tražbina radnika prema ovom Zakonu

2) odlučuje rješenjem o pravima radnika u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće utvrđenim ovim Zakonom i izvršava uplate na temelju donesenih rješenja na račun radnika

3) osigurava zakonitost ostvarivanja prava radnika

4) pruža stručnu pomoć radnicima pri ostvarivanju prava utvrđenih ovim Zakonom

5) usmjerava i upravlja sredstvima osiguranim za namjenu utvrđenu ovim Zakonom

6) ostvaruje procesna prava stečajnog vjerovnika u stečajnom postupku za tražbine radnika koje je isplatila

7) razmjenjuje relevantne informacije s nadležnim tijelima ili jamstvenim institucijama drugih zemalja u slučajevima poslovnih aktivnosti na području dvije ili više država Europskoga gospodarskog prostora

8) ostvaruje regresna prava za isplaćene tražbine radnicima u slučajevima otvaranja stečajnog postupka nad stranim poslodavcem

9) ostvaruje prava ovrhovoditelja u ovršnom postupku, u visini isplaćenih sredstava i

10) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i aktima Agencije.

(2) Zahtjev iz članka 28. ovoga Zakona radnik može podnijeti Agenciji putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: Zavod).

(3) Međusobna prava i obveze u svezi s obavljanjem poslova iz stavka 2. ovoga članka Agencija i Zavod uređuju Sporazumom o poslovnoj suradnji.

(4) Agencija je obvezna najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o svome radu Vladi i to do kraja svibnja za proteklu godinu.

Članak 18.

(1) Agencija ima Statut kojim se na temelju ovoga Zakona uređuju ustroj, ovlasti, odgovornosti i načini odlučivanja tijela koja upravljaju Agencijom, uvjete i postupak imenovanja ravnatelja Agencije i druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje Agencije.

(2) Statut Agencije donosi Upravno vijeće Agencije uz naknadnu suglasnost Vlade.

Članak 19.

(1) Agencijom upravlja Upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće ima tri člana koje imenuje Vlada, i to:

- 1) jednog člana na prijedlog ministra nadležnog za rad i
- 2) dva člana od kojih je jedan predstavnik sindikata i jedan predstavnik poslodavaca na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća ili na prijedlog reprezentativnih udruga poslodavaca i sindikata ako Gospodarsko-socijalno vijeće nije osnovano.

(3) Predsjednik Upravnog vijeća je član iz stavka 2. točke 1. ovoga članka.

(4) Upravno vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom ukupnog broja članova.

(5) Predsjednik Upravnog vijeća može obustaviti od izvršenja odluke Upravnog vijeća koje imaju negativne posljedice na financijsko poslovanje Agencije.

(6) Članovi Upravnog vijeća imenuju se na četiri godine.

Članak 20.

Vlada može razriješiti člana Upravnog vijeća Agencije prije isteka vremena na koje je imenovan u sljedećim slučajevima:

- 1) ako član sam to zahtijeva
- 2) ako svojim radom teže povrijedi ili više puta povrijedi zakon i druge propise koji se odnose na rad i obavljanje djelatnosti Agencije
- 3) ako svojim radom prouzroči štetu Agenciji
- 4) ako je u obavljanju svoje djelatnosti u sukobu interesa s djelatnosti Agencije i
- 5) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i Statutom.

Članak 21.

Upravno vijeće:

- 1) donosi Statut uz naknadnu suglasnost Vlade
- 2) donosi opće akte Agencije

- 3) donosi poslovni i finansijski plan Agencije
- 4) donosi godišnji obračun i poslovna izvješća Agencije i
- 5) odlučuje i o drugim pitanjima utvrđenim Statutom Agencije.

Članak 22.

- (1) Poslove Agencije vodi ravnatelj Agencije.
- (2) Ravnatelja Agencije imenuje Vlada na prijedlog ministra nadležnog za rad, a na temelju provedenoga javnog natječaja.
- (3) Ravnatelj Agencije se imenuje na četiri godine, a nakon isteka mandata ravnatelj može biti ponovno imenovan.

Članak 23.

Ravnatelj Agencije:

- 1) upravlja i rukovodi poslovanjem Agencije
- 2) predstavlja i zastupa Agenciju
- 3) odgovara za zakonitost rada i materijalno-financijsko poslovanje Agencije
- 4) predlaže Upravnom vijeću donošenje akata iz njegove nadležnosti i
- 5) odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim Statutom.

Članak 24.

Vlada može razriješiti ravnatelja i prije isteka vremena na koje je imenovan:

- 1) ako sam to zatraži
- 2) ako ne postupa po propisima i općim aktima Agencije
- 3) ako neosnovano odbije izvršiti odluke Upravnog vijeća Agencije donesene u okvirima njihove nadležnosti
- 4) ako svojim nesavjesnim i nepravilnim radom prouzroči Agenciji veću štetu i
- 5) ako učestalo zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti zbog čega nastaju teškoće u obavljanju djelatnosti Agencije.

Članak 25.

- (1) Sredstva za provedbu ovoga Zakona, kao i sredstva za rad Agencije osiguravaju se u državnom proračunu.
- (2) Nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja ministarstvo nadležno za rad.

V. POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA U SLUČAJU OTVARANJA STEČAJNOG POSTUPKA NAD POSLODAVCEM

Članak 26.

(1) Kada je stečajni postupak otvoren i provodi se, prava propisana u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem radnik može ostvariti ako mu je tražbina utvrđena u stečajnom postupku i ako zahtjev za osiguranje svoje tražbine podnese u roku i na način utvrđen ovim Zakonom.

(2) Kada se otvoreni stečajni postupak ne provodi, prava propisana u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem radnik može ostvariti ako zahtjev za osiguranje svoje tražbine podnese u roku i na način utvrđen ovim Zakonom.

(3) Pravo iz članka 8. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona iznimno ostvaruje radnik koji nije ostvario naplatu pravomoćno dosuđene naknade štete zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti bez obzira kad mu je prestao radni odnos, pod uvjetom da je prije otvaranja stečajnog postupka postavio poslodavcu zahtjev za izvršenje pravomoćne presude u roku za dobrovoljno izvršenje ili je zahtijevao prisilno izvršenje.

(4) Iznimno od odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka prava propisana u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem po ovom Zakonu ne mogu ostvariti članovi uprave trgovačkog društva, član upravnog odbora, izvršni direktor i upravitelj zadruge, bez obzira na vrijeme kada su te poslove obavljali.

Članak 27.

(1) Prava propisana u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem po ovom Zakonu mogu ostvariti i radnici stranog poslodavca, kojem je sjedište na području država članica Europskoga gospodarskog prostora.

(2) Prava iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti radnici kojima je mjesto rada ili uobičajeno mjesto rada bilo na području Republike Hrvatske, a nad stranim poslodavcem je pokrenut stečajni ili sličan postupak koji uključuje djelomičnu ili cjelokupnu imovinu poslodavca sukladno nacionalnom zakonodavstvu države članice Europskoga gospodarskog prostora nadležnom za provođenje postupka nad poslodavcem.

Članak 28.

(1) Postupak za ostvarenje prava iz članka 8. ovoga Zakona pokreće se na zahtjev radnika.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se izravno Agenciji ili područnom uredu Zavoda prema mjestu sjedišta poslodavca, odnosno njegove registrirane poslovne jedinice, u roku od 30 dana.

(3) Rok iz prethodnog stavka ovoga članka počinje teći:

1) kada je stečajni postupak otvoren i provodi se - od isteka osmoga dana od dana objave rješenja o utvrđenim i osporenim tražbinama na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova

2) kada se otvoreni stečajni postupak ne provodi - od isteka osmoga dana od dana objave rješenja o otvaranju i zaključenju stečajnog postupka na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova ili

3) kada je radnik na ispitnom ročištu upućen na parnicu radi utvrđivanja osporene tražbine - od dana primitka pravomoćne presude kojom je utvrđena visina tražbine i ispladni red.

(4) Iznimno, radnici koji se prema ovom Zakonu smatraju radnicima stranog poslodavca zahtjev podnose izravno Agenciji ili područnom uredu Zavoda prema mjestu rada ili uobičajenom mjestu rada u roku od 30 dana od dana kada se prema nadležnom nacionalnom zakonodavstvu smatra izvršenom dostava akta o utvrđivanju tražbina ili kada se smatra izvršenom dostava akta kojim je nadležno tijelo utvrdilo da je posao poslodavca definitivno zatvoren, a dostupna imovina nije dovoljna za pokretanje postupka.

Članak 29.

(1) Zahtjev iz članka 28. ovoga Zakona podnosi se na posebnom obrascu.

(2) Stečajni upravitelji, poslodavci i fizičke osobe dužne su Agenciji na njezin zahtjev dostaviti sve podatke potrebne za provedbu postupka osiguranja tražbina u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

(3) Sadržaj obrasca iz stavka 1. ovoga članka, način podnošenja i dodatnu dokumentaciju koju je potrebno priložiti obrascu propisuje pravilnikom ministar nadležan za rad.

Članak 30.

(1) O zahtjevu Agencija odlučuje rješenjem u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva prema članku 29. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) O žalbi protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka odlučuje ministarstvo nadležno za rad u roku od 30 dana od dana podnošenja uredne žalbe.

(3) Protiv rješenja ministarstva nadležnog za rad iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Agencija je dužna u roku od 15 dana od dana izvršnosti rješenja izvršiti uplatu prema članku 31. ovoga Zakona.

Članak 31.

(1) U stečajnim postupcima nad poslodavcima koji imaju zaposlene radnike stečajni upravitelji su dužni otvoriti poseban namjenski račun stečajnog dužnika za prihvrat uplate osiguranih tražbina radnika na temelju ovoga Zakona.

(2) Najkasnije u roku od 8 dana po uplati iz članka 30. stavka 4. ovoga Zakona stečajni upravitelj je dužan izvršiti, uz izravnu uplatu priznatih tražbina radnicima, obračun i uplatu pripadajućih poreza i prireza te doprinosa za obvezna osiguranja koji se obračunavaju iz osnove i na osnovicu.

(3) Najkasnije u roku od 8 dana po uplati iz stavka 2. ovoga članka, stečajni upravitelj je dužan dostaviti Agenciji dokaze o izvršenoj uplati, i to izvadak o promjenama na transakcijskom računu iz kojega je vidljiv iznos i namjena uplaćenih sredstava te izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja na obrascu JOPPD potvrđenom od strane središnjeg tijela državne uprave nadležnog za financije iz kojega je vidljiva poimenična isplata i namjena sredstava.

(4) Troškovi otvaranja i zatvaranja računa iz stavka 1. ovoga članka smatraju se troškovima stečajnog postupka koji se namiruju iz stečajne mase, a ako stečajne mase nema, onda na teret Fonda za namirenje troškova stečajnog postupka.

(5) Agencija će iznimno, u slučaju brisanja iz registra pravnih osoba poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj kao posljedice zaključenog stečajnog postupka, vršiti izravnu isplatu priznatih tražbina radnicima tog poslodavca, uz obračun i uplatu pripadajućih poreza i prireza, te doprinosa za obvezna osiguranja koji se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu.

(6) Agencija će iznimno vršiti izravnu isplatu priznatih tražbina radnicima iz članka 27. ovoga Zakona, uz obračun i uplatu pripadajućih poreza i prireza, te doprinosa za obvezna osiguranja koji se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu.

(7) U slučaju izravne isplate priznatih tražbina iz stavka 5. i 6. ovoga članka Agencija će uz obračun i uplatu pripadajućih poreza i prireza te doprinosa za obvezna osiguranja koji se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu podnijeti izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja na obrascu JOPPD potvrđenom od strane središnjeg tijela državne uprave nadležnog za financije iz kojega je vidljiva poimenična isplata i namjena sredstava.

Članak 32.

(1) Tražbine koje na temelju ovoga Zakona isplati Agencija prelaze na Agenciju danom uplate iz odredbe članka 30. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Danom prijenosa tražbina Agencija preuzima sva procesna prava stečajnog vjerovnika u odnosu na preuzete tražbine.

(3) O prijenosu tražbina i preuzimanju procesnih prava stečajnog vjerovnika Agencija obavještava sud nadležan u stečajnom postupku, uz dokaz o ispunjenju dijela tražbina.

(4) Temeljem obavijesti iz stavka 3. ovoga članka sud nadležan u stečajnom postupku će ispraviti tablicu ispitanih tražbina i primjerak tako ispravljenog rješenja o utvrđivanju tražbina objaviti na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova.

VI. POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA U SLUČAJU BLOKADE RAČUNA POSLODAVCA

Članak 33.

(1) Poslodavac koji do zadnjeg dana u mjesecu nije isplatio plaću odnosno naknadu plaće koja radniku pripada za prethodni mjesec dužan je za svakog radnika prvog slijedećeg radnog dana dostaviti Financijskoj agenciji zahtjev za prisilnu naplatu uz obračun neisplaćene plaće odnosno naknade plaće prema posebnom propisu koji propisuje sadržaj obračuna neisplaćene plaće, a kojim zahtijeva provedbu ovrhe na svojim novčanim sredstvima za iznos obračuna neisplaćene plaće odnosno naknade plaće u korist radnika, uvećan za zakonske zatezne

kamate koje na taj iznos teku od dospijeca pa do isplate sukladno propisima koji uređuju provedbu ovrhe na novčanim sredstvima.

(2) Zahtjev za prisilnu naplatu i obračun neisplaćene plaće odnosno naknade plaće iz stavka 1. ovoga članka poslodavac je dužan dostaviti Financijskoj agenciji za svaki mjesec za koji nije isplatio plaću odnosno naknadu plaće.

(3) Zahtjev za prisilnu naplatu smatra se osnovom za plaćanje sukladno propisu koji uređuje provedbu ovrhe na novčanim sredstvima i dostavlja se uz obračun neisplaćene plaće odnosno naknade plaće Financijskoj agenciji s učinkom pravomoćnog rješenja o ovrsi, uz primjenu odredbe posebnog propisa kojom se uređuje redoslijed naplate tražbine iz obračuna poslodavca o neisplati dospjelog iznosa plaće, naknade plaće ili otpremnine.

(4) U slučaju otvorenog predstečajnog postupka nad poslodavcem, Financijska agencija će po zahtjevu za prisilnu naplatu postupiti u svim slučajevima u kojima bi postupila i po dostavljenom obračunu neisplaćene plaće, naknade plaće i otpremnine.

(5) Zahtjev za prisilnu naplatu može povući s prisilne naplate samo Agencija.

(6) U slučaju blokade računa zbog neizvršene osnove za plaćanje iz stavka 3. ovoga članka, poslodavac je dužan odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana kada je utvrđena nemogućnost izvršenja osnove za plaćanje radi nedostatka novčanih sredstava na računima, podnijeti Agenciji zbirni zahtjev za isplatu plaće odnosno naknade plaće u visini minimalne plaće, za sve radnike kojima za taj mjesec nije isplaćena plaća odnosno naknada plaće.

(7) Uz zahtjev iz stavka 6. ovoga članka poslodavac je dužan priložiti:

1) poimenični popis radnika kojima nije isplatio plaću odnosno naknadu plaće, sa specifikacijom iznosa minimalne plaće za svakog pojedinačnog radnika i rasporedom te plaće i pripadajućih poreza i doprinosa na taj iznos s odgovarajućim uplatnim računima, modelima i pozivima plaćanja

2) poimenični popis radnika kojima je djelomično isplatio plaću odnosno naknadu plaće u iznosu manjem od minimalne plaće, sa specifikacijom iznosa razlike između minimalne plaće i djelomično isplaćene plaće odnosno naknade plaće za svakog pojedinačnog radnika i rasporedom te plaće i pripadajućih poreza i doprinosa na taj iznos s odgovarajućim uplatnim računima, modelima i pozivima plaćanja

3) naloge za prijenos ispunjene prema specifikaciji iz točaka 1. i 2. ovoga stavka i JOPPD obrasce u kojima je iskazana naknadna isplata plaće s potvrdom elektroničkog sustava središnjeg tijela državne uprave nadležnog za financije o uspješnoj provjeri

4) podatke o isplaćenoj plaći odnosno naknadi plaće za mjesec za koji se traži isplata minimalne plaće, ako je plaća odnosno naknada plaće djelomično isplaćena i

5) potvrdu Financijske agencije da ima evidentiranu i neizvršenu osnovu za plaćanje iz stavka 1. ovoga članka i da su mu računi blokirani, s podacima o svim neizvršenim osnovama za plaćanje iz stavka 1. ovoga članka iz očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje kojeg vodi Financijska agencija.

(8) Na zahtjev poslodavca, Financijska agencija dužna je izdati potvrdu da poslodavac ima neizvršenu osnovu za plaćanje iz stavka 1. ovoga članka te da su mu računi blokirani, s podacima o svim neizvršenim osnovama za plaćanje iz očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje.

(9) Zahtjevi iz stavaka 1. i 6. ovoga članka podnose se na posebnim obrascima.

(10) Poslodavac iz stavka 6. ovoga članka dužan je Agenciji na njezin zahtjev dostaviti sve podatke potrebne za provedbu postupka osiguranja tražbina u roku od 8 dana od dana primitka zahtjeva.

(11) Odredbe stavaka 6. do 10. ovoga članka ne primjenjuju se na poslodavca koji je djelomično isplatio plaću određenom radniku za određeni mjesec u iznosu jednakom ili većem od iznosa minimalne plaće.

(12) Sadržaj obrazaca iz stavka 9. ovoga članka i način podnošenja propisuje pravilnikom ministar nadležan za rad.

Članak 34.

(1) O zahtjevu iz članka 33. stavka 6. ovoga Zakona, Agencija odlučuje rješenjem o pravu na isplatu neisplaćenih plaća odnosno naknada plaća iz članka 13. ovoga Zakona, prema popisu radnika iz članka 33. stavka 7. ovoga Zakona.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se da Agencija po uplati iznosa iz rješenja preuzima tražbinu radnika prema poslodavcu za uplaćeni iznos te se nalaže poslodavcu isplatiti Agenciji taj iznos u roku od 7 dana od dana uplate Agencije.

(3) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka nalaže se poslodavcu isplatiti Agenciji uplaćeni iznos doprinosa za obvezna osiguranja iz članka 14. ovoga Zakona u roku od 7 dana od dana uplate Agencije.

(4) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi Agencija u roku od 7 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva iz članka 33. stavka 6. ovoga Zakona.

(5) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka Agencija dostavlja poslodavcu na adresu sjedišta.

(6) O žalbi protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka odlučuje ministarstvo nadležno za rad u roku od 30 dana od dana podnošenja uredne žalbe.

(7) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(8) Protiv rješenja ministarstva nadležnog za rad iz stavka 6. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(9) Agencija je dužna u roku od 7 dana od dana izvršnosti rješenja izvršiti uplatu iznosa utvrđenih rješenjem na račun radnika.

(10) Agencija je dužna na prikladan način obavijestiti poslodavca o danu uplate iz stavka 9. ovoga članka i to najkasnije do zadnjeg dana mjeseca uplate.

(11) Poslodavac je dužan obavijestiti Agenciju o eventualnom namirenju tražbina iz obračuna neisplaćene plaće odnosno naknade plaće iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.

(12) Agencija je dužna prije uplate iznosa utvrđenih rješenjem iz stavka 1. ovoga članka kod Financijske agencije provjeriti podatke o tome je li i u kojem iznosu namirena tražbina iz zahtjeva za prisilnu naplatu iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.

(13) Ako Agencija na način iz stavka 12. ovoga članka utvrdi da je tražbina iz zahtjeva za prisilnu naplatu iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona namirena u iznosu koji je manji od minimalne plaće, o uplaćenom iznosu obavijestit će poslodavca.

(14) Neposredno po izvršenoj uplati iz stavka 9. ovoga članka Agencija će dostaviti Financijskoj agenciji nalog za povlačenje s naplate dijela zahtjeva za prisilnu naplatu za iznos tražbine koji je namirila umjesto poslodavca, uz specifikaciju iznosa poimenično za svakog radnika i obračun, odnosno vrstu tražbine za koju je potrebno obustaviti provedbu ovrhe.

(15) Sadržaj obrasca naloga iz stavka 14. ovoga članka i način podnošenja propisuje pravilnikom ministar nadležan za rad.

Članak 35.

(1) Ako poslodavac ne izvrši u roku obvezu povrata sredstava koju je isplatila Agencija, utvrđenu u članku 34. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona, Agencija će dostaviti Financijskoj agenciji izvršno rješenje iz članka 34. stavka 1. ovoga Zakona odnosno obavijest iz članka 34. stavka 13. ovoga Zakona uz zahtjev za izravnu naplatu radi prisilne naplate iznosa kojeg je temeljem toga rješenja isplatila, uvećanog za zakonske zatezne kamate određene tim rješenjem.

(2) Na provedbu ovrhe na novčanim sredstvima po računima poslodavca temeljem isprava iz stavka 1. ovoga članka primijenit će se odredbe posebnog propisa kojima se uređuje prvenstvo u redoslijedu naplate tražbine iz obračuna poslodavca o neisplaćenju plaći, naknadi plaće ili otpremnini.

Članak 36.

(1) Središnje tijelo državne uprave nadležno za financije dužno je o činjenici neisplate plaće odnosno naknade plaće do 15.-og u mjesecu za prethodni mjesec po dospelju obveze doprinosa i poreza na dohodak prema neisplaćenju plaći obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu, uz broj i poimenični popis radnika kojima nije isplaćena plaća odnosno naknada plaće, osim za radnika koji je član uprave ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruge, te je dužno redovito obavještavati o nastalim promjenama.

(2) Financijska agencija dužna je obavijestiti Agenciju o činjenici da je poslodavac podnio zahtjev za prisilnu naplatu iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona najkasnije prvog sljedećeg radnog dana od dana zaprimanja zahtjeva.

(3) Agencija je dužna obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu o činjenici da je poslodavac kojem je blokiran račun podnio Agenciji zahtjev iz članka 33. stavka 6. ovoga Zakona odnosno Financijskoj agenciji zahtjev iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona najkasnije prvog sljedećeg radnog dana od dana zaprimanja zahtjeva odnosno od dana zaprimanja obavijesti Financijske agencije iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu zaprimi obavijest iz stavka 1. ovoga članka, a ne zaprimi obavijesti iz stavka 3. ovoga članka, po službenoj dužnosti će donijeti rješenje o privremenom osiguranju naplate utvrđene obveze pljenidbom i zabranom raspolaganja novčanim sredstvima koje poslodavac ima na bilo kojem računu kod banke, za iznos koji čini umnožak propisanog iznosa minimalne plaće i broja radnika kojima nije isplaćena plaća odnosno naknada plaće za određeni mjesec.

(5) Ukoliko poslodavac nije podnio Agenciji zahtjev iz članka 33. stavka 6. ovoga Zakona, smatra se da je time učinjena vjerojatnom opasnost da će poslodavac spriječiti ili znatno otežati izvršenje utvrđene obveze iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Rješenje iz stavka 4. ovoga članka središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu dostavit će Financijskoj agenciji i poslodavcu, uz poimenični popis radnika kojima nije isplaćena plaća odnosno naknada plaće iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Rješenje iz stavka 4. ovoga članka dostavit će se poslodavcu na adresu sjedišta.

(8) Rješenje iz stavka 4. ovoga članka je ovršna isprava.

(9) Žalba protiv rješenja iz stavaka 4., 10. i 11. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(10) Nakon utvrđenja činjenice da je poslodavac postupio u skladu s odredbom članka 33. stavak 1. ovoga Zakona odnosno da je svim radnicima s poimeničnog popisa iz stavka 6. ovoga članka isplatio plaću odnosno naknadu plaće u visini minimalne plaće, središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu rješenjem će ukinuti rješenje iz stavka 4. ovoga članka i obustaviti postupak naplate, a rješenje dostaviti poslodavcu i Financijskoj agenciji.

(11) Središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu rješenjem će ukinuti rješenje iz stavka 4. ovoga članka i obustaviti postupak naplate u slučaju kada Financijska agencija vrati osnovu za plaćanje zbog nepostojanja aktivnih računa poslodavca, otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem, smrti fizičke osobe poslodavca, stečaja potrošača te prestanka pravne osobe, a rješenje dostaviti poslodavcu i Financijskoj agenciji.

(12) Sadržaj obavijesti i način dostave podataka iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar nadležan za rad uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za financije.

VIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 37.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se poslodavac koji na zahtjev Agencije ne dostavi sve podatke potrebne za provedbu postupka osiguranja tražbina u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva (članak 29. stavak 2.).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se stečajni upravitelj, odgovorna osoba poslodavca i fizička osoba.

Članak 38.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se poslodavac koji na zahtjev Agencije ne dostavi sve podatke potrebne za provedbu postupka osiguranja tražbina u roku od 8 dana od dana primitka zahtjeva (članak 33. stavak 10.).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba poslodavca.

Članak 39.

Agencija je za prekršaje iz članaka 37. i 38. ovoga Zakona ovlašteni tužitelj prema općem propisu kojim se uređuje prekršajni postupak.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.

(1) Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine, br. 86/08, 80/13 i 82/15).

(2) Zahtjevi za prisilnu naplatu iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ne mogu se podnijeti na prisilnu naplatu Financijskoj agenciji radi naplate plaće odnosno naknade plaće za razdoblje prije 1. rujna 2015. godine.

Članak 41.

(1) Pravilnike iz članka 29. stavka 3., članka 33. stavka 12., članka 34. stavka 15. i članka 36. stavka 12. ovoga Zakona donijet će ministar nadležan za rad u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjivat će se:

- Pravilnik o sadržaju obrasca zahtjeva radnika za ostvarivanje prava u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine, broj 93/15)
- Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja obrazaca u postupku ostvarivanja prava u slučaju blokade računa poslodavca (Narodne novine, broj 93/15).

Članak 42.

Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca osnovana Zakonom o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine, broj 86/08) s danom stupanja na snagu ovoga Zakona nastavlja s radom kao Agencija za osiguranje radničkih tražbina prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 43.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine, br. 86/08, 80/13 i 82/15).

Članak 44.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE NJIME RJEŠAVAJU

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4., a u vezi s člankom 57. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Zakon o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine, broj 86/2008 – u daljnjem tekstu: Zakon) donesen je u Hrvatskom saboru 15. srpnja 2008. godine i objavljen u Narodnim novinama, broj 86/2008. Izmjene i dopune Zakona izvršene su 2013. i 2015. godine i objavljene u Narodnim novinama, broj 80/2013 i 82/2015.

Zakonom se u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2008/94/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o zaštiti zaposlenika u slučaju insolventnosti njihovog poslodavca (Sl. list 283/36, 28.10.2008.).

Ovim Zakonom osiguravaju se prava radnika u slučaju stečaja poslodavca na način da se provodi posebna zaštita dijela vjerovničkih potraživanja iz radnog odnosa radnika u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem na društveno prihvatljivoj razini i osigurava isplata tog dijela potraživanja na teret državnog proračuna, dok preostali dio potraživanja radnik ostvaruje u stečajnom postupku, na teret stečajne mase. Kao tijelo za provedbu zaštite tih prava Zakonom je osnovana Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca (u daljnjem tekstu: Agencija).

U okviru provedbe zaštite dijela vjerovničkih potraživanja iz radnog odnosa, radniku se u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem osigurava pravo na:

- 1) neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, u visini do iznosa minimalne plaće za svaki mjesec zaštićenog razdoblja
- 2) neisplaćene naknade plaće za bolovanje u zaštićenom razdoblju koju je prema propisima o zdravstvenom osiguranju bio dužan isplatiti poslodavac iz svojih sredstava, u visini do iznosa minimalne plaće za svaki mjesec proveden na bolovanju
- 3) neisplaćene naknade za neiskorišteni godišnji odmor na koji je radnik stekao pravo do otvaranja stečajnog postupka pod uvjetima utvrđenim zakonom, u visini do iznosa minimalne plaće
- 4) otpremninu pod uvjetima utvrđenim zakonom, u visini polovice otpremnine utvrđene u stečajnom postupku, a najviše do polovice najvišeg iznosa zakonom propisane otpremnine i

5) pravomoćno dosuđenu naknadu štete zbog pretrpljene ozljede na radu ili profesionalne bolesti, u visini do jedne trećine pravomoćno dosuđene naknade štete.

Pravo na potraživanje u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem ostvaruje radnik koji je u trenutku otvaranja stečajnog postupka bio u radnom odnosu kod poslodavca, kao i radnik koji je bio zaposlen kod poslodavca u vremenu za koje se isplaćuju potraživanja (zaštićeno razdoblje od tri mjeseca prije otvaranja stečajnog postupka odnosno posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa ukoliko je isti prestao unutar tri mjeseca prije otvaranja stečajnog postupka), ako je njegovo potraživanje utvrđeno u stečajnom postupku pred nadležnim sudom. Pravo na isplatu pravomoćno dosuđene naknade štete zbog pretrpljene ozljede na radu ili profesionalne bolesti ostvaruje radnik bez obzira kad mu je prestao radni odnos.

Zahtjev za ostvarivanje prava u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem podnosi se Agenciji ili putem područnog ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u propisanom roku. O zahtjevu Agencija odlučuje rješenjem u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, a u roku od 15 dana od dana izvršnosti rješenja vrši uplatu na poseban namjenski račun stečajnog dužnika. Potraživanja koje je Agencija isplatila prelaze na Agenciju s danom uplate te s danom prijenosa potraživanja preuzima sva procesna prava stečajnog vjerovnika.

Značajna novina uvedena je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine, broj 82/2015), prema kojoj se štiti egzistencija radnika na društveno prihvatljivoj razini isplatom minimalne plaće od strane Agencije u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplate plaće odnosno naknade plaće.

Naime, poslodavac koji do zadnjeg dana u mjesecu nije isplatio plaću odnosno naknadu plaće koja radniku pripada za prethodni mjesec, dužan je dostaviti Financijskoj agenciji zahtjev za prisilnu naplatu uz obračun neisplaćene plaće odnosno naknade plaće. U slučaju blokade računa poslodavca zbog neizvršene osnove za plaćanje, poslodavac je dužan podnijeti Agenciji zbirni zahtjev za isplatu plaća odnosno naknada plaća u visini minimalne plaće za sve radnike kojima za taj mjesec nije isplaćena plaća odnosno naknada plaće. Agencija temeljem zahtjeva donosi rješenje o isplati minimalne plaće za svakog radnika poslodavca kojem je blokiran račun, uvećane za doprinose na plaću. Ako poslodavac ne dostavi Financijskoj agenciji zahtjev za prisilnu naplatu uz obračun neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu donosi rješenje o osiguranju naplate pljenidbom i zabranom raspolaganja novčanim sredstvima koje poslodavac ima na bilo kojem računu kod banke, za iznos koji čini umnožak propisanog iznosa minimalne plaće i broja radnika kojima nije isplaćena plaća odnosno naknada plaće za određeni mjesec. Mjera osiguranja traje sve dok ju središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu ne ukine temeljem obavijesti poslodavca o činjenici da je Financijskoj agenciji podnio zahtjev za prisilnu naplatu.

Prema tome, zaštita radničkih potraživanja važećim Zakonom ostvaruje se u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem i u slučaju blokade računa poslodavca.

Budući da mjera zaštite radnika u slučaju blokade računa poslodavca nije sadržana u nazivu važećeg Zakona stvara se pogrešna percepcija njegovog sadržaja i obveza koje iz njega proizlaze. Stoga se ovim Prijedlogom zakona usklađuje naziv važećeg Zakona sa sadržajem, kao i naziv Agencije s djelatnošću koju obavlja. Na ovaj način će se otkloniti svaka

nedoumica o sadržaju Zakona, odnosno moguća percepcija da, prema sadašnjem nazivu, štiti i osigurava prava radnika samo u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem, kao i da provedbeno tijelo, prema sadašnjem nazivu, štiti i osigurava prava radnika samo u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem. Također, radi usklađivanja s terminologijom Stečajnog zakona (Narodne novine, broj 71/15) i Ovršnog zakona (Narodne novine, br. 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16) ovim se Prijedlogom zakona pojam potraživanje zamjenjuje pojmom tražbina.

Obzirom da je 6. listopada 2015. godine stupila na snagu Direktiva 2015/1794 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. godine o izmjeni direktiva 2008/94/EZ, 2009/38/EZ i 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te direktiva Vijeća 98/59/EZ i 2001/23/EZ u pogledu pomoraca (SL L 263/1, 8.10.2015.), ista se ovim Prijedlogom zakona prenosi u pravni poredak Republike Hrvatske.

Tijekom primjene instituta osiguranja potraživanja radnika u slučaju blokade računa poslodavca, uočeni su nedostaci u postupovnim odredbama koji otežavaju pravilno i efikasno postupanje, stoga će se ovim Prijedlogom zakona nedostaci otkloniti propisivanjem jasnih i nedvojbenih postupovnih odredbi.

U uvodnom dijelu Prijedloga zakona kojim se propisuju opće odredbe, radi ujednačenog razumijevanja i tumačenja, u odnosu na važeći Zakon, preciznije se definira pojam radnika na način da se radnikom smatra i osoba kojoj poslodavac nije isplatio plaću odnosno naknadu plaće temeljem radnog odnosa zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće. Nadalje, povećana je dostupnost zaštite bivšim radnicima na način da se u zaštićeno razdoblje za koje se osiguravaju radničke tražbine u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem uzima razdoblje od tri mjeseca prije otvaranja stečajnog postupka odnosno tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa ukoliko je isti prestao šest mjeseci prije otvaranja stečajnog postupka. Naime, prema važećem Zakonu zaštićeno razdoblje je predstavljalo razdoblje posljednja tri mjeseca prije otvaranja stečajnog postupka odnosno tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa ukoliko je isti prestao unutar tri mjeseca prije otvaranja stečaja. Međutim, u slučajevima kada stečajni postupak, zbog dugotrajnosti sudskog postupka ili zbog trajanja neuspjelog postupka predstečajne nagodbe, bude otvoren nakon proteka roka od tri mjeseca, računajući od dana prestanka radnog odnosa, bivši radnici su uskraćeni za svoja prava. Ovim povećanjem dostupnosti zaštite bivšim radnicima ne zadire se u vrstu i opseg prava koja se štite.

Ovim Prijedlogom zakona izričito se isključuje mogućnost kumulacije ostvarivanja prava u istom razdoblju po različitim osnovama (u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem i u slučaju blokade računa poslodavca) obzirom da je moguće da za isto razdoblje radnik dobije dvije minimalne plaće po obje osnove, što nije svrha Zakona.

Zakonom je propisano je da su od ovrhe izuzete plaće i naknade plaće u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem i u slučaju blokade računa poslodavca pa se ovim Prijedlogom zakona predlaže da se od ovrhe izuzmu i prava u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem po osnovi neisplaćene naknade za neiskorišteni godišnji odmor, otpremninu i pravomoćno dosuđenu naknadu štete zbog pretrpljene ozljede na radu ili profesionalne bolesti, iz razloga što se isplatom navedenih tražbina osigurava egzistencija radnika na društveno prihvatljivoj razini.

Od postupka blokade računa poslodavca ovim Prijedlogom zakona izuzimaju se članovi uprave, izvršni direktori trgovačkog društva i upravitelji zadruga u slučajevima kada sebi ne isplate plaću odnosno naknadu plaće. Dakle, iste se ne obvezuje na podnošenje zahtjeva za prisilnu naplatu Financijskoj agenciji u slučajevima kada sebi ne isplate plaću odnosno naknadu plaće, ali imaju obvezu podnošenja zahtjeva za prisilnu naplatu Financijskoj agenciji za one radnike kojima nisu isplatili plaću odnosno naknadu plaće imajući u vidu da je riječ o osobama koje odgovaraju za poslovanje i upravljanje trgovačkim društvom ili zadrugom. Naime, intencija Zakona je zaštita onih kategorija radnika koji svojim radom kod poslodavca nisu, a niti su mogli utjecati na donošenje odluka o poslovanju društva pa ne snose niti odgovornost za loše poslovanje, a kao što to snose navedene osobe, čije poslovanje može imati utjecaj na poslovanje poslodavca u kraćim i dužim vremenskim razdobljima. Stoga je opravdano iste izuzeti od ostvarivanja prava ovim Zakonom u slučajevima kada sebi ne isplate plaću, a s druge strane izuzeti ih i od obveze blokade računa društva ili zadruge, pod uvjetom da su svojim radnicima isplatili plaću odnosno naknadu plaće.

Nadalje, u slučajevima pravomoćno dosuđene naknade štete zbog pretrpljene ozljede na radu ili profesionalne bolesti u kojima radnik nije tražio njezino ispunjenje od poslodavca, a stečajni postupak je istodobno otvoren i zaključen, isti se direktno obraća Agenciji i traži zaštitu. Obzirom da je poslodavac dužan postupiti po pravomoćnoj presudi, ovim Prijedlogom zakona propisuje se uvjet pod kojim radnik, koji nije ostvario naplatu pravomoćno dosuđene naknade štete zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, ostvaruje to pravo samo ako prije otvaranja stečajnog postupka postavi poslodavcu zahtjev za izvršenje pravomoćne presude u roku za dobrovoljno izvršenje ili zahtijeva prisilno izvršenje.

U odnosu na obvezu poslodavca da isplati Agenciji uplaćeni iznos doprinosa za obvezna osiguranja prilikom isplate plaće odnosno naknade plaće u visini minimalne plaće u slučaju blokade računa poslodavca, poslodavac je prema važećem Zakonu dužan izvršiti povrat u tri mjeseca obroka, počevši od dana deblokade računa poslodavca. Obzirom da Agencija nema izravno saznanje o deblokadi računa poslodavca, što otežava određivanje datuma nastanka obveze poslodavca, ovim Prijedlogom zakona propisuje se obveza poslodavcu da isplati Agenciji uplaćeni iznos doprinosa za obvezna osiguranja u roku od 7 dana od dana uplate Agencije.

Prema važećem Zakonu, instrument povrata sredstava, koje je Agencija isplatila, je rješenje o pravu na isplatu neisplaćenih plaća odnosno naknada plaća koje se Financijskoj agenciji dostavlja uz zahtjev za izravnu naplatu. Rješenje o pravu na isplatu neisplaćenih plaća odnosno naknada plaća i zahtjev za izravnu naplatu upisuju se u Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje prema datumu i vremenu primitka istih i nemaju prioritet u naplati. Međutim, Agencija je umjesto poslodavca isplatila dio plaće, a neisplaćena plaća ima prioritet u naplati. Stoga je opravdano omogućiti Agenciji ostvarivanje povrata sredstava koje je umjesto poslodavca isplatila za minimalnu plaću radnika uz primjenu odredbe posebnog propisa kojom se uređuje redoslijed naplate tražbine iz obračuna poslodavca o neisplati dospelog iznosa plaće, naknade plaće ili otpremnine.

Slijedom navedenog, ovim Prijedlogom zakona osigurati će se efikasnija zaštita egzistencije radnika na društveno prihvatljivoj razini.

II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Definira područja koja su uređena ovim Zakonom, a to su: vrste i opseg prava radničkih tražbina koja se osiguravaju na temelju ovoga Zakona u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem i u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, djelatnost Agencije te određuju uvjeti, postupak i izvori sredstava za ostvarenje zaštite prava.

Uz članak 2.

Navodi usklađivanje Zakona s Direktivom 2008/94/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o zaštiti zaposlenika u slučaju insolventnosti njihovog poslodavca (SL L 283, 28.10.2008.) i Direktivom 2015/1794 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. godine o izmjeni direktiva 2008/94/EZ, 2009/38/EZ i 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te direktiva Vijeća 98/59/EZ i 2001/23/EZ u pogledu pomoraca (SL L 263/1, 8.10.2015.).

Uz članak 3.

Definira pojmove. Propisuje da se u zaštićeno razdoblje za koje se osiguravaju radničke tražbine u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem uzima razdoblje od tri mjeseca prije otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem, odnosno tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa ukoliko je isti prestao šest mjeseci prije otvaranja stečajnog postupka. Ujedno se ovim člankom, u odnosu na važeći Zakon, preciznije definira pojam radnika na način da se radnikom smatra i osoba kojoj poslodavac nije isplatio plaću odnosno naknadu plaće temeljem radnog odnosa zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće.

Uz članak 4.

Uređuje da se zaštita materijalnih prava iz radnog odnosa radnika u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem provodi osiguranjem i isplatom dijela stečajnih tražbina iz sredstava Agencije te preuzimanjem svih procesnih prava stečajnog vjerovnika za isplaćena sredstva po iznosu i namjeni.

Uz članak 5.

Uređuje da se zaštita prava na isplatu plaće i naknade plaće iz radnog odnosa radnika u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće provodi osiguranjem i isplatom iz sredstava Agencije dijela tražbina radnika po osnovi neisplaćene plaće i naknade plaće koju je bio dužan isplatiti poslodavac iz svojih sredstava i za koju je podnio zahtjev za prisilnu naplatu te preuzimanjem prava ovrhovoditelja u postupku ovrhe na novčanim sredstvima.

Uz članak 6.

Propisuje nemogućnosti kumulacije ostvarivanja prava u istom razdoblju po različitim osnovama (u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem i u slučaju blokade računa poslodavca).

Uz članak 7.

Određuje da je postupak osiguranja tražbina radnika u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem i u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće hitan i da se provodi po pravilima općeg upravnog postupka imajući u vidu nužnost brzog djelovanja i pružanja materijalne zaštite radnicima u

slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem i u slučaju blokade računa poslodavca kada nije isplatio plaće odnosno naknade plaće radnicima.

Uz članak 8.

Uređuje prava iz radnog odnosa koja uživaju zaštitu u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem, razinu zaštite te njihovo izuzeće od ovrhe.

Uz članak 9.

Uređuje način preračunavanja mjesečnih iznosa prava u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem u dnevne iznose. Također, propisuje obračunavanje mjesečnog iznosa prava radnika koji je radio u nepunom radnom vremenu.

Uz članak 10.

Uređuje obvezu Agencije da je prilikom isplate prava u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem dužna obračunati i uplatiti doprinose za obvezna osiguranja koji se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu te pripadajuće poreze i prireze. Ujedno uređuje postupanje stečajnog upravitelja u situaciji kada je tražbina za doprinose za obvezna osiguranja koji se obračunavaju na osnovicu utvrđena u korist središnjeg tijela državne uprave nadležnog za financije.

Uz članak 11.

Utvrđuje obvezu radniku da vrati Agenciji nepripadajući isplaćeni iznos tražbina u slučaju ako mu je već izvršena isplata tražbina potpuno ili djelomično u stečajnom postupku.

Uz članak 12.

Utvrđuje mogućnost nasljeđivanja prava radnika ostvarenih u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem zakonskim nasljednicima.

Uz članak 13.

Uređuje prava osigurana u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, razinu zaštite te njihovo izuzeće od ovrhe. Ujedno uređuje ostvarivanje prava radnika koji je radio u nepunom radnom vremenu te preračunavanje mjesečnih iznosa prava u dnevne iznose.

Uz članak 14.

Uređuje obvezu Agencije da kod isplate plaće i naknade plaće obračuna i uplati doprinose za obvezna osiguranja koji se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu te pripadajuće poreze i prireze.

Uz članak 15.

Od postupka blokade računa poslodavca izuzima se član uprave ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruge u slučajevima kada sebi ne isplati plaću odnosno naknadu plaće, ali ima obvezu za one radnike kojima nije isplatio plaću odnosno naknadu plaće podnijeti zahtjev za prisilnu naplatu Financijskoj agenciji. Intencija Zakona je zaštita onih kategorija radnika koji svojim radom kod poslodavca nisu, a niti su mogli utjecati na donošenje odluka o poslovanju društva pa ne snose niti odgovornost za loše poslovanje, a kao što to snose navedene osobe, čije poslovanje može imati utjecaj na poslovanje poslodavca u kraćim i dužim vremenskim razdobljima. Stoga je opravdano iste izuzeti od ostvarivanja prava ovim Zakonom u slučajevima kada sebi ne isplate plaću, a s druge strane izuzeti ih i od obveze

blokade računa društva ili zadruge, pod uvjetom da su svojim radnicima isplatili plaću odnosno naknadu plaće.

Uz članak 16.

Propisuje da je Agencija javna ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske na koju se primjenjuju propisi o ustanovama.

Uz članak 17.

Utvrđuje koje poslove Agencija obavlja kao javnu ovlast i obvezu podnošenja godišnjeg izvješća o radu Vladi. Također, propisuje mogućnost podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, radi lakše pristupačnosti radnicima.

Uz članak 18.

Propisuje način donošenja i sadržaj Statuta Agencije.

Uz članak 19.

Propisuje da Agencijom upravlja Upravno vijeće, sastav Upravnog vijeća, način izbora predsjednika, način donošenja odluka i trajanje mandata članova.

Uz članak 20.

Propisuje slučajeve u kojima Vlada može razriješiti člana Upravnog vijeća prije isteka mandata.

Uz članak 21.

Uređuje djelokrug rada i ovlasti Upravnog vijeća.

Uz članak 22.

Propisuje da ravnatelj vodi poslove Agencije te način njegovog imenovanja.

Uz članak 23.

Propisuje djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti ravnatelja.

Uz članak 24.

Propisuje slučajeve u kojima Vlada može razriješiti ravnatelja prije isteka mandata.

Uz članak 25.

Utvrđuje izvore sredstava za djelatnosti Agencije i propisuje da nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja ministarstvo nadležno za rad.

Uz članak 26.

Utvrđuje uvjete za ostvarivanje prava u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem kada je stečajni postupak otvoren i provodi se te u slučaju kada se stečajni postupak ne provodi.

Propisuje da pravo na naplatu pravomoćno dosuđene naknade štete zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti radnik u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem ostvaruje od Agencije pod uvjetom da je prije otvaranja stečajnog postupka postavio poslodavcu zahtjev za izvršenje pravomoćne presude.

Isto tako, uređuje da su članovi uprave trgovačkog društva, član upravnog odbora, izvršni direktori trgovačkog društva i upravitelji zadruga izuzeti od mogućnosti ostvarenja prava u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem, bez obzira na vrijeme kada su te

poslove obavljali. Svrha Zakona je osiguranje isplate minimalnih potraživanja i zaštita onih kategorija radnika koji svojim radom kod stečajnog dužnika nisu, a niti su mogli utjecati na donošenja odluka o poslovanju društva pa ne snose niti odgovornost ili dio odgovornosti za stečaj društva, a kao što to snose osobe navedene u ovom stavku, čije poslovanje može imati utjecaj na poslovanje poslodavca u kraćim i dužim vremenskim razdobljima.

Uz članak 27.

Propisuje da prava u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem mogu ostvariti i radnici stranog poslodavca kojem je sjedište na području država članica Europskog gospodarskog prostora, ako im je mjesto rada ili uobičajeno mjesto rada bilo na području Republike Hrvatske, a nad poslodavcem je otvoren stečajni ili sličan postupak sukladno nacionalnom zakonodavstvu države članice Europskog gospodarskog prostora nadležnom za provođenja postupka nad poslodavcem.

Uz članak 28.

Određuje se način i rok za podnošenje zahtjeva za osiguranje tražbina u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem kao i nadležnost tijela za primanje i obradu zahtjeva.

Uz članak 29.

Određuje se obrazac zahtjeva i obveza stečajnih upravitelja, poslodavaca i fizičkih osoba na dostavu podataka relevantnih za osiguranje tražbina u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem.

Uz članak 30.

Uređuje se postupanje u postupcima ostvarivanja prava u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem prema odredbama Zakona o općem upravnom postupku. Agencija o zahtjevu odlučuje rješenjem te je osigurana mogućnost izjavljivanja pravnih lijekova. Rokovi za rješavanje zahtjeva odnosno žalbi radnika propisani su u dvostruko kraćem trajanju od rokova utvrđenih Zakonom o općem upravnom postupku budući se ovim postupcima rješava o tražbinama već priznatim u stečajnom postupku te stoga nije potrebno provoditi poseban ispitni postupak za utvrđivanje tih činjenica. Također, u cilju što efikasnijeg ostvarivanja prava utvrđenih ovim Zakonom, rokovi rješavanja i isplate su skraćeni.

Uz članak 31.

Uređuje obvezu stečajnog upravitelja da u stečajnim postupcima nad poslodavcima koji imaju zaposlenih radnika otvori poseban namjenski račun stečajnog dužnika za prihvrat osiguranih tražbina radnika. Isto tako, utvrđuje obvezu stečajnog upravitelja da je uz izravnu isplatu radnicima priznatih tražbina dužan izvršiti obračun i uplatu pripadajućih poreza i prireza te doprinosa za obvezna osiguranja. Iznimno se dopušta Agenciji da u slučaju brisanja iz registra pravnih osoba poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj uplati priznate tražbine izravno na račun radnika, uz obračun i uplatu pripadajućih poreznih obveza i doprinosa za obvezna osiguranja.

Uz članak 32.

Uređuje prijenos tražbina odnosno preuzimanja svih procesnih prava stečajnog vjerovnika na Agenciju s danom uplate, o čemu će obavijestiti sud nadležan u stečajnom postupku.

Uz članak 33.

Uređuje postupak ostvarivanja prava u slučaju blokade računa poslodavca.

Utvrđuje obvezu poslodavcu, koji do zadnjeg dana u mjesecu nije isplatio plaću odnosno naknadu plaće koja pripada radniku za prethodni mjesec, da podnese Financijskoj agenciji zahtjev za prisilnu naplatu kojim će zahtijevati provedbu ovrhe na svojim novčanim sredstvima za iznos obračuna neisplaćene plaće odnosno naknade plaće. U slučaju blokade računa zbog neizvršene osnove za plaćanje propisuje obvezu poslodavcu da Agenciji, zajedno s propisanom dokumentacijom, podnese zbirni zahtjev za isplatu plaće odnosno naknade plaće u visini minimalne plaće za sve radnike kojima za taj mjesec nije isplaćena plaća odnosno naknada plaće. Od obveze podnošenja takvog zahtjeva isključuje se poslodavca koji je djelomično isplatio plaću u iznosu jednakom ili većem od iznosa minimalne plaće.

Isto tako, određuje se obrazac zahtjeva i obveza poslodavaca na dostavu podataka relevantnih za osiguranje tražbina u slučaju blokade računa poslodavca.

Uz članak 34.

Propisani su kraći rokovi za donošenje rješenja Agencije o pravu na isplatu neisplaćenih plaća odnosno naknada plaća u visini minimalne plaće za izvršenje uplate u odnosu na rokove iz postupka ostvarivanja prava u slučaju otvorenog stečajnog postupka nad poslodavcem zbog nužnosti brzog djelovanja i pružanja materijalne zaštite radnicima u slučaju blokade računa poslodavca kada nije isplatio plaće odnosno naknade plaće.

Ujedno, uređuje postupanje Agencije u slučajevima kada prije uplate iznosa utvrđenog rješenjem utvrdi da je tražbina iz zahtjeva za prisilnu naplatu namirena u cijelosti ili u iznosu manjem od iznosa minimalne plaće. U tom slučaju Agencija će uplatiti razliku do minimalne plaće, o tome obavijestiti poslodavca i Financijsku agenciju te po izvršenoj uplati dostaviti nalog za povlačenje s naplate dijela zahtjeva za prisilnu naplatu za iznos tražbine koji je namirila.

Uz članak 35.

Uređuje se postupanje Agencije u slučaju kada poslodavac ne izvrši u roku obvezu povrata sredstava koje je Agencija isplatila odnosno namirila umjesto poslodavca. Propisuje da će Agencija dostaviti Financijskoj agenciji izvršno rješenje o pravu na isplatu neisplaćenih plaća odnosno naknada plaća ili obavijest iz članka 34. stavka 13. Zakona, uz zahtjev za izravnu naplatu radi prisilne naplate iznosa kojeg je isplatila, uvećanog za zakonsku zateznu kamatu. Ujedno propisuje da će se takva naplata provesti po posebnim propisima kojima se uređuje prvenstvo u redosljedu naplate tražbine iz obračuna poslodavca o neisplaćenoj plaći, naknadi plaće ili otpremnini, čime se omogućuje Agenciji efikasnija regresna naplata.

Uz članak 36.

Propisuje obvezu središnjeg državnog tijela nadležnog za financije, Agencije i Financijske agencije o razmjeni podataka o neisplaćenoj plaći odnosno naknadi plaće, o podnesenim zahtjevima za prisilnu naplatu i podnesenim zbirnim zahtjevima.

Također, propisuje nadležnost središnjeg tijela državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu za donošenje rješenja o privremenom osiguranju naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće u iznosu minimalne plaće pljenidbom i zabranom raspolaganja novčanim sredstvima koje poslodavac ima na bilo kojem računu banke u slučaju kada utvrdi da poslodavac nije isplatio plaću odnosno naknadu plaće te nije Agenciji podnio zbirni zahtjev za isplatu minimalne plaće odnosno naknade plaće. Ujedno se propisuju slučajevi u kojima će središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu ukinuti navedenu privremenu mjeru odnosno obustaviti postupak naplate.

Uz članak 37.

Propisuje se prekršajna odredba za poslodavca, odgovorne osobe poslodavca, stečajnog upravitelja i fizičku osobu koja na zahtjev Agencije ne dostavi u ostavljenom roku potrebnu dokumentaciju u postupku odlučivanja o pravu radnika u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem.

Uz članak 38.

Propisuje se prekršajna odredba za poslodavca i odgovornu osobu poslodavca koja na zahtjev Agencije ne dostavi potrebnu dokumentaciju u ostavljenom roku u postupku odlučivanja o pravu radnika u slučaju blokade računa poslodavca na isplatu neisplaćene plaće odnosno naknade plaće u visini minimalne plaće.

Uz članak 39.

Utvrđuje da je Agencija, prema propisima kojima se uređuje prekršajni postupak, ovlašteni tužitelj za prekršaje iz članaka 37. i 38. Zakona.

Uz članak 40.

Prijelazne i završne odredbe kojima se uređuje pitanje primjene mjerodavnog materijalnog prava u postupcima koji su u tijeku. Ujedno, ovaj članak uređuje da se Financijskoj agenciji ne mogu podnijeti zahtjevi za prisilnu naplatu plaće odnosno naknade plaće za razdoblje prije 1. rujna 2015. godine. Naime, provedba postupka ostvarivanja prava radnika u slučaju blokade računa poslodavca pokazala je nužnim navedeno izričito propisati kako bi Financijska agencija imala osnovu za odbijanje zahtjeva poslodavaca za prisilnu naplatu plaća neisplaćenih prije 1. rujna 2015. godine (kada je uveden institut blokade računa poslodavca).

Uz članak 41.

Propisuje prijelaznu odredbu prema kojoj izričito navedeni pravilnici doneseni na temelju Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine, br. 86/08, 80/13 i 82/15) ostaju na snazi do stupanja na snagu pravilnika ovoga Zakona te rokove i nadležnost za donošenje novih pravilnika na temelju ovlasti iz ovoga Zakona.

Uz članak 42.

Ovim člankom uređeno je da Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca osnovana Zakonom o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine, br. 86/08) nastavlja s radom, ali pod nazivom Agencija za osiguranje radničkih tražbina, s danom stupanja na snagu ovoga Zakona. Budući da nova mjera zaštite radnika u slučaju blokade računa poslodavca, uvedena Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine, br. 82/15), nije sadržana u nazivu Agencije stvara se pogrešna percepcija da prema sadašnjem nazivu Agencija osigurava prava radnika samo u slučaju stečaja poslodavca. Ovom izmjenom naziva otklanja se svaka nedoumica o njezinoj djelatnosti odnosno pravima koje štiti i osigurava.

Uz članak 43.

Propisuje prestanak važenja Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine, br. 86/08, 80/13 i 82/15) s danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 44.

Određuje vrijeme stupanja Zakona na snagu.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona sredstva su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu na poziciji Agencije - A837002 Osiguranje potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca u iznosu od 53.035.000,00 kuna i A837006 Osiguranje potraživanja radnika u slučaju blokade računa poslodavca u iznosu od 15.017.000,00 kuna.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Prijedlog zakona o osiguranju radničkih tražbina prihvaćen je na 3. sjednici Hrvatskoga sabora, 27. ožujka 2017. godine, nakon što je razmotren na sjednicama radnih tijela te na sjednici Hrvatskoga sabora. Primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućeni predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona razmotreni su i uzeti u obzir prilikom njegove izrade. U odnosu na Prijedlog zakona koji je prihvaćen u Hrvatskome saboru, Konačni prijedlog zakona ne sadrži suštinske izmjene i dopune, već nomotehničku doradu pojedinih odredbi.

Sukladno prijedlogu Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora izvršena je nomotehnička dorada članka 3. Prijedloga zakona u kojem je riječ: „izrazi“ zamijenjena s riječi: „pojmovi“ te su radi dorade izričaja u članku 22. stavku 3. Prijedloga zakona riječi: “bez ograničenja mandata” brisane kao suvišne. Osim navedenog, izvršene su korekcije pojedinih odredbi radi jasnoće i preciznosti norme.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

U raspravi o Prijedlogu zakona na sjednici Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo Hrvatskog sabora predložena je izmjena naziva zakona, s obrazloženjem da iz istoga ne proizlazi sadržaj koji se njime uređuje. Predlagatelj ističe da iz naziva važećeg Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca proizlazi da se štite i osiguravaju prava radnika samo u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem, a ne i u slučaju blokade računa poslodavca. Naime, institut zaštite radnika u slučaju blokade računa poslodavca uveden je 2015. godine i isti nije sadržan u nazivu važećeg Zakona pa se stoga stvara pogrešna percepcija njegovog sadržaja i obveza koje iz njega proizlaze. Uvažavajući pravila propisanih Jedinostvenim metodološko - nomotehničkim pravilima za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor (Narodne novine, broj 74/15), prema kojima naziv propisa treba sadržavati sažeti naziv predmeta uređenja, predlagatelj je s nazivom „Prijedlog zakona o osiguranju radničkih tražbina“ sažeo glavni predmet uređenja Zakona - osiguranje tražbina radnika, a iz sadržaja Zakona proizlazi da se prava radnika osiguravaju u slučaju stečaja poslodavca i u slučaju blokade računa poslodavca.

Također, istaknut je prijedlog da se Zakon uskladi s odredbama Zakona o radu („Narodne novine“, broj 93/14) kojima se uređuje pravo na štrajk radnika. S tim u vezi predlagatelj ističe da se ovim Zakonom ne ograničava niti sužava pravo radnika na štrajk budući se Zakonom osigurava isplata tražbina u iznosima do minimalne plaće koju je

poslodavac bio dužan isplatiti, a ne do iznosa ugovorene plaće za koju sindikati, u slučaju neisplate plaće ili njezinog dijela, imaju pravo pozvati se na štrajk.

Tijekom prvog čitanja u Hrvatskom saboru zastupnik Nenad Stazić i u ime Kluba zastupnika Živog zida zastupnik Branimir Bunjac iznijeli su primjedbu na izričaj odredbe članka 8. Prijedloga zakona o osiguranju radničkih tražbina kojom je propisano da radnici u slučaju otvorenog stečajnog postupka nad poslodavcem ostvaruju pravo na plaću i naknadu plaće u visini do iznosa minimalne plaće. Mišljenja su da iz takvog izričaja odredbe proizlazi da će pojedini radnici u postupku u slučaju stečaja poslodavca ostvariti od Agencije pravo na plaću i naknadu plaće u iznosu manjem od iznosa minimalne plaće, što nije društveno prihvatljivo rješenje. Predlagatelj ističe da pravo na tražbine u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem ostvaruje radnik koji je u trenutku otvaranja stečajnog postupka bio u radnom odnosu kod poslodavca, kao i radnik koji je bio zaposlen kod poslodavca u razdoblju za koje se isplaćuju tražbine, ako je njegova tražbina utvrđena u stečajnom postupku pred nadležnim sudom. Dakle, priznata tražbina u stečajnom postupku je osnova za stjecanje prava ovim Zakonom pa ako je ista utvrđena u iznosu manjem od visine minimalne plaće, ovim Zakonom može se osigurati pravo do visine priznatog iznosa plaće odnosno naknade plaće za svaki mjesec zaštićenog razdoblja. Osim toga, predlagatelj ističe da radniku može biti utvrđena plaća u iznosu manjem od iznosa minimalne plaće i u slučajevima kada je radio u trajanju kraćem od mjesec dana ili u nepunom radnom vremenu.

Nadalje, u ime Klupa zastupnika Hrvatske narodne stranke i Hrvatske stranke umirovljenika zastupnik Silvano Hrelja istaknuo je prijedlog u odnosu na odredbu članka 19. Prijedloga zakona da se omogući predstavnicima socijalnih partnera da predsjedaju Upravnim vijećem Agencije. Predlagatelj napominje da je riječ o ustanovi čiji osnivač je Republika Hrvatska i čija prava i obveze ostvaruje Vlada Republike Hrvatske, stoga je opravdano da je predstavnik Vlade Republike Hrvatske predsjednik Upravnog vijeća.

Također, u ime Kluba zastupnika HSS-a zastupnik Davor Vlaović istaknuo je primjedbu na odredbu članka 15. Prijedloga zakona kojom su od primjene Zakona u slučaju blokade računa poslodavca izuzeti članovi uprave, izvršni direktori trgovačkog društva i upravitelj zadruge. Predloženo je da se navedenoj skupini omogući ostvarivanje prava u slučaju blokade računa poslodavca pod uvjetom da u postupku dokažu da do lošeg poslovanje društva nije došlo njihovom krivnjom, primjerice kada je uzrok neisplate plaća nepodmirenje dospjelih obveza od strane njihovih dužnika. S tim u vezi predlagatelj ukazuje da je intencija ovog Zakona zaštita onih kategorija radnika koji svojim radom kod poslodavca nisu, a niti su mogli utjecati na donošenje odluka o poslovanju društva pa ne snose niti odgovornost za loše poslovanje, a kao što to snose navedene osobe, čije poslovanje može imati utjecaj na poslovanje poslodavca u kraćim i dužim vremenskim razdobljima. Stoga je opravdano iste izuzeti od ostvarivanja prava ovim Zakonom u slučajevima kada sebi ne isplate plaću, a s druge strane izuzeti ih i od obveze blokade računa društva ili zadruge, pod uvjetom da su svojim radnicima isplatili plaću odnosno naknadu plaće.